

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej

Warszawa, 28 września 2015 roku

Uczestnicy
uroczystych obchodów
76. rocznicy powstania
Polskiego Państwa Podziemnego
w Warszawie

Czcigodni Weterani!
Żołnierze Rzeczypospolitej!
Szanowni Państwo!

Dwudziestego ósmego września 1939 roku skapitulowała Warszawa. Tego samego dnia, w Moskwie, III Rzesza i ZSRR zawarły sprzeczny z prawem międzynarodowym traktat o granicach i przyjaźni. Mimo, że Wojsko Polskie stawiało opór agresorom jeszcze przez osiem dni – świat przyjął do wiadomości koniec wolnego państwa polskiego.

Jednak już w nocy z 26 na 27 września rozpoczął się proces budowania tajnych podziemnych struktur państwowych. Utworzona wówczas Służba Zwycięstwu Polski dała początek Polskiemu Państwu Podziemnemu, nawiązującemu do tradycji Rządu Narodowego podczas powstania styczniowego. Zarówno elity, jak i szerokie kręgi społeczeństwa miały jeszcze w pamięci noc zaborów i entuzjazm towarzyszący odzyskaniu niepodległości. Pamiętano radość i trud odbudowywania wolnej Polski. Ciągłość instytucji publicznych, demokratyczna scena polityczna, praworządność i sprawne funkcjonowanie aparatu państwowego były uznawane za dobra nadrzędne. O ich wartości nie trzeba było nikogo przekonywać. Wiedzano, że to wspólne dobro – państwo jest dla narodu wartością najwyższą.

Tym właśnie było w bohaterskich i tragicznych latach II wojny światowej Polskie Państwo Podziemne. Mimo śmiertelnego zagrożenia ze strony okupantów, działalność Państwa Podziemnego rozwijała się, wykraczała poza walkę zbrojną, sabotaż i dywersję. Utrzymywano stały kontakt z rządem na wychodźstwie. Powstał konspiracyjny parlament. Realizowane były funkcje policyjne, działało sądownictwo pionu karnego i cywilnego. Prowadzono konspiracyjne szkolnictwo wszystkich szczebli. Drukowano miliony egzemplarzy czasopism, broszur i ulotek. Działały podziemne teatry i estrady, nadawała rozgłośnia radiowa.

Wszystko po to, aby mimo terroru i ogromnych strat naród wyszedł z wojny ocalając swoją tożsamość, gotowy na nowo budować własne państwo. Dzięki Podziemnemu Państwu z podniesionym czołem mówimy dzisiaj o postawie Polaków wobec niemieckiego okupanta. Ta *podziemna Rzeczpospolita* była ostoją ducha narodu, znakiem nadziei na zwycięstwo, wspaniałą szkołą aktywności obywatelskiej i myślenia w kategoriach dobra wspólnego. Chociaż istniała niejawnie, a tożsamość osób sprawujących władzę pozostawała utajniona, społeczeństwo w pełni się z nią identyfikowało. Jej etos był inspiracją dla późniejszej drugiej konspiracji oraz dla wszelkiego zorganizowanego oporu wymierzonego w reżim komunistyczny. Aktualna do dzisiaj spuścizna Polskiego Państwa Podziemnego to narodowa duma, godność i niezależność. To również świadomość wartości naszej kultury, historii i tradycji. Dzisiaj to naszym obowiązkiem jest dołączyć do tych, którzy podtrzymywali je, rozwijali, i z wielką determinacją ich bronili – nawet wtedy, gdy wydawało się to niemożliwe. Tylko tak zasłużymy na miano spadkobierców wielkiego dziedzictwa Polski Podziemnej.

Cześć Bohaterom Polskiego Państwa Podziemnego!